

Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Chyšky, okres Písek

398 53 Chyšky 96

Identifikátor školy: 600 062 040

Termín konání inspekce: 20. - 24. září 2004

Čj.:	g6 1078/04-02038
Signatura:	og4cy101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola má devět ročníků a člení se na první a druhý stupeň. V době konání inspekce ji navštěvovalo 157 žáků. Průměrný počet žáků na jednu třídu je 17, 4. Součástí školy je školní družina, školní klub a školní jídelna. Vyučování a organizace výchovně vzdělávací činnosti se řídí vzdělávacím programem Základní škola, schváleným MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2, Úpravami a doplňky čj: 25 018/98-22 a pokyny pro postupné rozšiřování výuky v sedmém, osmém a devátém ročníku o jednu vyučovací hodinu, vydanými MŠMT ČR pod čj. 31172/2002-22 a čj. 21264/2004-22.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy, zejména v předmětech matematika, technické činnosti a práce s počítačem na druhém stupni, hudební výchova na prvním a druhém stupni, výtvarná výchova, praktické činnosti a přírodověda na prvním stupni, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Výsledky vzdělávání a výchovy a jeho průběh vzhledem k platným učebním plánům a osnovám, popř. k jiným schváleným učebním dokumentům, které zahrnují alespoň nejvýznamnější cíle vzdělávání, celkovou strukturu učiva, výčet a stručný popis jednotlivých předmětů nebo jiných strukturních obsahových celků a které byly schváleny MŠMT ČR pro základní školy. Zjištění a hodnocení bylo prováděno ve výuce výše uvedených předmětů, dokumentaci školy a celkovém výchovně vzdělávacím působení školy na žáky.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky pro realizaci přijatého vzdělávacího programu jsou dočasně ovlivněny odchodem kvalifikované vyučující matematiky a přírodopisu na mateřskou dovolenou. Dlouhodobě je ve sboru nejčetnější aprobací český jazyk u čtyř vyučujících, které nemohou svoji kvalifikaci plně využít. Podle možnosti vyučují neaprobovaně zejména přírodovědným předmětům a předmětům s výchovným a činnostním zaměřením.

Výuku předmětů matematika, práce s počítačem a technické činnosti na druhém stupni zjišťují tři učitelé. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňují dva z nich, jeden má kvalifikaci pro střední školy. Žádný z vyučujících není aprobovaný pro výuku svěřených předmětů.

Předmět hudební výchova vyučují celkem čtyři vyučující. Tři z nich mají kvalifikaci pro první stupeň, z toho jedna učitelka má specializaci pro hudební výchovu pro druhý stupeň, kde však nevyučuje. Učitel s kvalifikací pro druhý stupeň, ale bez aprobace pro hudební výchovu, vyučuje ve 4., 6. a 7. ročníku. Vede také kroužek sborového zpěvu. Kladem je, že všichni vyučující hrají na hudební nástroje a dobře zpívají. Mají převážně delší pedagogickou praxi ve výuce tohoto předmětu.

Výtvarnou výchovu vyučuje celkem sedm pedagogů. V 1. – 3. ročníku vyučují učitelky pro první stupeň. Ve 4., 5. a 7. ročníku vyučují kvalifikované učitelky aprobované pro český jazyk a další jiné předměty, bez větší praxe ve výtvarné výchově. V 6., 8. a 9. ročníku vyučuje učitelka bez kvalifikace pro základní školu (má způsobilost v oboru vychovatelství ve výchovných zařízeních se specializací výtvarná výchova).

V předmětu praktické činnosti na prvním stupni je výuka zajištěna neaprobovaně pedagogy druhého stupně. V 1. třídě je využita odborná a pedagogická způsobilost třídní učitelky. Na druhém stupni nebyla výuka povinného předmětu praktické činnosti zajištěna. Předmět přírodověda, který je určen žákům 4. a 5. tříd, je vyučován rovněž neaprobovaně učiteli druhého stupně.

Škola má devět ročníků a stejný počet tříd. Vzhledem k počtu tříd má ředitelka školy jednu zástupkyni. Třídní učitelé jsou ustanoveni z řad učitelů. V 8. třídě je touto činností pověřena vychovatelka školní družiny, která vyučuje v této třídě výtvarnou výchovu a pěstíctví. Vyučující zajišťují správu kabinetů, odborných učeben, dozor nad žáky v průběhu vyučování, připravují žáky na soutěže a olympiády, organizují plánované školní akce.

Jako poradní orgán ředitelky školy je zřízena pedagogická rada, jejími členy jsou všichni pedagogičtí pracovníci školy. O jednání jsou vedeny záznamy. Třídní učitelé zpracovávají pro potřebu pedagogické rady přehledy o výsledcích výchovy a vzdělávání ve své třídě. Poradní a metodické činnosti pro výchovu a volbu povolání zajišťuje kvalifikovaný výchovný poradce. Plán školních akcí zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů zpracovává pověřený učitel. Jednotliví vyučující zabezpečují průběžné výchovné využití učiva se zaměřením na nebezpečí drog, násilí a nesnášenlivosti. Učitelé jsou seznamováni také s metodikou péče o životní prostředí (Enviromentální výchova). Tyto činnosti se řídí plány zpracovanými pro školní rok 2004/2005. Ve škole nepracují metodické předmětové komise. V předmětech, kde vyučuje větší počet učitelů se spolupráce řídí aktuální potřebou.

Systém vedení vyučujících se opírá o podrobně zpracovaný vnitřní řád školy, který je členěn podle jednotlivých činností, např. pro třídní učitele, správce kabinetů, atd. Dalším podkladem je plán práce ředitelky školy, který obsahuje celkové informace o organizaci školního roku 2004/2005.

Plánování výuky je zpracováno v tematických plánech jednotlivých vyučujících. Výběr učiva zohledňoval věk žáků, používané učebnice, obsah osnov, zkušenosti vyučujících a místní podmínky, včetně materiálního vybavení.

Ředitelka školy má zpracovaný plán hospitační a kontrolní činnosti. Podle získaných výsledků přijímá opatření v oblasti organizace a řízení výchovně vzdělávací práce, ustanovení třídních učitelů, dělení tříd, ustanovení dozorů nad žáky o přestávkách, zvyšování odborné úrovně zaměstnanců v samostatném studiu nebo v organizovaných formách dalšího vzdělávání. Hlavním problémem je častá změna ve skladbě předmětů u jednotlivých vyučujících a s tím související potřeba samostatného nebo organizovaného vzdělávání v neaprobované výuce.

Například výuka anglického jazyka je v celé škole zajištěna učiteli prvního stupně, kteří absolvovali školení v rámci dalšího vzdělávání a individuálně se vzdělávají. Kvalifikaci pro výuku německého jazyka má jedna vyučující, německý jazyk se však vyučuje jen dvě hodiny týdně jako volitelný předmět v 8. a 9. třídě.

Personální podmínky školy umožňují celkově dobrou realizaci výchovně vzdělávací činnosti vzhledem k přijatému vzdělávacímu programu školy.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Realizace přijatého vzdělávacího programu a jeho výchovně vzdělávacích cílů se promítá do celkové péče o budovu školy, vybavení tříd, nákup učebnic a pomůcek. Budova školy je upravená, čistá, světlá. V areálu školy je hřiště a školní pozemek. Péče o okrasné záhony a zeleň v okolí školy, včetně květin ve školní budově významně přispívá k estetickému působení školy a jejího okolí.

Jednotlivé třídy jsou prostorné, světlé, jsou vybaveny vhodným nábytkem. Pro výuku některých předmětů jsou zřízeny odborné učebny, např. dílny, školní kuchyňka, učebna, výpočetní techniky, učebna fyziky.

V rámci programu Internet do škol byla učebna výpočetní techniky vybavena jedním učitelským a šesti žakovskými počítači nepřetržitě připojenými k internetu. Žáci pracují také s jedenácti staršími počítači bez možnosti připojení k internetu. V době mimo vyučování mají přístup k osobním počítačům po dohodě s vyučujícím nebo v zájmovém kroužku.

Materiální podmínky sledovaných předmětů byly celkově vyrovnané. Ve většině sledovaných předmětů byli žáci vybaveni schválenými učebnicemi, ojediněle např. v předmětu praktické činnosti na prvním stupni a předmětu práce s počítačem na druhém stupni byly učebnice k dispozici jen pro učitele.

K zajištění názornosti výuky je škola vybavena dostatečným množstvím základních pomůcek, didaktickou technikou a výukovými programy. Dílna je vybavena základním, převážně starším nářadím a elektrotechnickými stavebnicemi. Všichni učitelé hudební výchovy mají k dispozici elektronické klávesové keyboardy, foukací klávesové nástroje Bohemia, kytaru, případně zobcovou flétnu. Klavír ve škole není. K využívaným pomůckám patří CD přehrávače nebo hudební věž, notová tabule a nástěnné přehledy základní hudební nauky. Žáci využívají drobné rytmické nástroje.

Ke společnému využití jsou určeny odborné publikace a naučné videoprogramy. Část názorného materiálu si připravují učitelé samostatně dle vlastního výběru. Mohou využívat kopírované texty, žáci na kopírování přispívají částkou 20 Kč.

Materiálně-technické podmínky výchovy a vzdělávání byly vzhledem k přijatému vzdělávacímu programu hodnoceny jako dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Škola vyučuje v souladu se svým zařazením do sítě škol podle platných učebních dokumentů. Poznávací stránka výchovy a vzdělávání je plánovitě rozvíjena zejména ve výuce jednotlivých předmětů. Další hodnotové cíle vzdělávacího programu, významné pro životní orientaci žáků, jsou řešeny zejména prostřednictvím školního řádu pro žáky, informačního systému školy, výchovného poradenství a minimálního preventivního programu.

Učební plán školy byl sestaven v souladu se závaznými učebními dokumenty, s výjimkou výuky praktických činností v 6. – 9. ročníku. Tento předmět nebyl do plánu zařazen. V návaznosti na tuto skutečnost bylo nesprávně rozhodnuto o zařazení dvou samostatných povinných předmětů pěstitelství a práce s počítačem nad rámec závazného vzdělávacího programu. Volitelné předměty jsou vyučovány od 7. třídy s odpovídající časovou dotací. Volitelný předmět německý jazyk je vyučován jen v 8. a 9. ročníku, ačkoliv jeho zařazení do vzdělávacího programu školy je spojeno s podmínkou zahájit jeho volitelnou výuku již v 7. ročníku. Týdenní počty hodin povinné výuky jsou ve všech ročnících správně stanoveny. Školní vyučování začíná v 7,35 a poslední hodiny odpoledního vyučování končí v 15,25. Podle rozvrhu hodin, platném v době inspekce, měly 8. a 9. třídy nesprávně dvakrát v týdnu osm vyučovacích hodin v jednom dni. Kumulace osmi hodin do jednoho vyučovacích dne je přípustná jen jednou týdně z vážných důvodů. V průběhu dopoledního vyučování jsou dvě přestávky zkráceny na pět minut, v odpoledním vyučování jsou rovněž dvě přestávky pětiminutové. Tato výjimka je povolena dopisem MŠMT ČR čj. 25 447/04-22. V průběhu inspekce nebylo zjištěno zařazování tělovýchovných chviliek ve vyučovacích hodinách jako částečnou kompenzaci za zkrácené přestávky, doporučené výše uvedeným dopisem.

Třídy v prvním patře mají nepříznivé prostorové podmínky pro pohyb žáků o přestávce. Společný prostor před třídami je malý, žáci se vykláněli přes zábradlí. Vstupní hala v přízemí není využívána k řízenému pohybu a relaxaci žáků. Rovněž ustanovení školního řádu o využívání školního dvora k pohybu žáků v případě příznivého počasí nebylo v průběhu inspekce zaznamenáno.

O průběhu vzdělávání žáků v Základní škole Chyšky jsou vedeny povinné záznamy v třídních knihách, třídních výkazech a katalogových listech. Tato dokumentace převážně průkazně zachycovala průběh vzdělávání žáků. Dílčí nedostatky spočívaly např. v opomenutí oprav seznamu žáků páté třídy, ze které odešli dva žáci do jiné školy již v minulém školním roce. Stručné interní pedagogické zprávy o průběhu vzdělávání žáků jsou zpracovávány dohodnutou formou podle požadavků ředitelky školy jako podklady jednotlivých třídních učitelů pro pedagogickou radu, jejíž průběh je zdokumentován zápisem.

Informační systém o výsledcích vzdělávání a výchovy je založen na písemném a osobním kontaktu. Organizace třídních schůzek je pravidelná. O průběhu těchto jednání jsou vedeny stručné zápisy. Součástí výměny informací tvoří žakovské knížky. Zde jsou také uvedeny důležité údaje o škole, adresy, telefonní čísla, termíny školních prázdnin, apod. Nástěnky ve třídách, na chodbě a výstavy žakovských prací slouží k dílčím informacím o vybraných výsledcích vzdělávání. Zde jsou umístěny i různé zprávy o činnosti školy, nebo o změnách zvonění, plánovaném zrušení školní výuky, apod.

V prostorách školy nebylo v době inspekce na všeobecně přístupném místě zajištěno zveřejnění všech povinných informací stanovených pokynem MŠMT ČR čj: 31 479/99-14. V návaznosti na přijatý vzdělávací program tím chybí žákům příležitost seznamovat se s významem právních norem a vytvářet si ucelené představy o demokratickém postavení školy ve veřejných a občanských vztazích. Jedná se např. o vymezení pravomocí a působnosti ředitelky školy, údaje o rozhodnutích ředitelky školy proti kterým je přípustné odvolání, označení pracovníka (pracovníků) pověřených vyřizováním stížností, oznámení a podnětů, postup při jejich vyřizování, přehled nejdůležitějších předpisů, kterými se ředitelka při výkonu své působnosti řídí, místo a čas, kde jsou tyto předpisy k nahlédnutí.

Běžné informace, např. jméno ředitelky školy a její zástupkyně, telefonické spojení, termíny školních prázdnin, začátek vyučování, délky přestávek, apod. jsou poskytovány v žakovských knížkách a na nástěnkách.

V části vnitřní řádu školy, platného pro žáky, jsou vhodně formulována pravidla docházky do školy, chování žáků ve škole, zacházení se školním majetkem a další pravidla o provozu školní družiny. Nevhodně je formulován požadavek „Mimo školu se žák vždy chová v souladu se školním řádem“. Závazný vzdělávací program školy předpokládá, že se jeho východiska a záměry projeví také v přístupu k hodnocení žáků a ve výběru kritérií, podle nichž se posuzuje, jak žáci ve škole pracují a jakých výsledků ve škole dosahují a jaké dovednosti a kompetence mají ve vyučování získat. Pravidla hodnocení práce žáků ve škole, případně jiná pravidla vnitřního režimu školy (např. mimoškolní domácí práce žáků) nejsou ve školním řádu uvedena.

V řádu školy pro žáky je správně uveden zákaz užívání drog, pití alkoholu a kouření. V návaznosti na ustanovení metodického pokynu MŠMT ČR čj: 14 514/2000-51 ve školním řádu chybí ustanovení školních sankcí, které ze zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek vyplývají. Ve školním řádu není rovněž ošetřeno potírání projevů rasismu a šikanování. V zápisu ředitelky školy ze dne 3. 6. 2004 o řešení problému šikany byl popsán postup školy a způsob spolupráce s rodiči a třídním kolektivem. Zvolený postup nebyl v souladu s doporučenými postupy metodického pokynu MŠMT čj: 28 275/2000-22 a jeho upozorněním na nevhodnost konfrontace na úrovni agresor - oběť.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech

Matematika, práce s počítačem, technické činnosti na druhém stupni školy

Zvolené výukové cíle sledovaných předmětů odpovídaly standardům základního vzdělání, možnostem a schopnostem žáků. Výuka probíhala podle tematických plánů, které jsou v souladu s platnými učebními osnovami a (s výjimkou technických činností) učebními plány. Kvalitu výuky matematiky příznivě ovlivnila delší praxe jednoho z vyučujících. Chybějící vzdělání a neodpovídající aprobace všech vyučujících se v některých hodinách projevila metodickými nedostatky.

Výuka byla většinou podpořena vhodně volenými pomůckami. Žáci používali učebnice a doplňkové kopírované materiály. Při práci s počítačem se dělili na skupiny, které se pravidelně střídaly u moderních a starších počítačů. Vyučující vhodným naplánováním učiva omezil nepříznivý vliv jejich rozdílného technického a programového vybavení.

Učitelé řídili výuku s ohledem na aktuální složení tříd a náročnost probíraného učiva. Neopomínali úvodní seznámení s tématem a průběhem hodiny. Závěrečné shrnutí a zhodnocení společné práce bylo většinou pouze formální. Nejčastěji využívanou vyučovací metodou byla frontální práce s celou třídou, kombinovaná se samostatnou prací. V technických činnostech byla zařazována práce ve dvojicích. Efektivita výuky byla nižší v části hodin, kdy jeden žák počítal u tabule a ostatní učivo pouze opisovali. Hodiny nekvalifikovaného vyučujícího matematiky postrádaly větší dynamiku. Při výkladu nové látky učitelé postupovali v logických krocích, jejich pokyny byly většinou jasné a srozumitelné. Během samostatné práce se věnovali žákům individuálně. V technických činnostech vedli žáky k vyvozování nebo ověřování teoretických poznatků. Někdy převládala možnost používat vlastní pracovní postupy nad soustavným vedením ke správným pracovním návykům a k dodržování zásad bezpečné práce v dílnách. Ve všech sledovaných hodinách vyučující uváděli učivo věcně správně a ve vazbě na dříve osvojené vědomosti a dovednosti. Na procvičení nových poznatků ponechali dostatek času. Tempo výuky odpovídalo úrovni žáků.

Učitelům se většinou dařilo žáky vhodně motivovat a vytvořit příznivou pracovní atmosféru. Při výuce účelně navazovali na probrané učivo, vycházeli ze zkušeností a dovedností žáků. Motivačně působilo i zadávání problémových úkolů a střídání rozmanitých úkolů v hodinách matematiky zkušeného učitele.

Pravidla stanovená pro práci v hodinách žáci respektovali. Učitelé je vedli k používání odborné terminologie. Menší pozornost věnovali rozvoji jejich komunikativních schopností a vytváření prostoru pro vzájemnou diskusi. Atmosféru při výuce pozitivně ovlivňoval klidný a vstřícný přístup vyučujících k žákům.

Průběžné slovní i neverbální hodnocení práce žáků podporovalo jejich aktivitu. Vedení k sebehodnocení a sebekontrolě nevěnovali vyučující dostatečnou pozornost. Zohledňovali individuální schopnosti a možnosti žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově hodnoceny jako dobré.

Hudební výchova na prvním a druhém stupni školy

Všichni vyučující zpracovali pro jednotlivé ročníky časově rozvržené tematické plány učiva. Jejich obsah vychází zejména z témat používané řady nových učebnic schválených MŠMT pro vzdělávací program „Základní škola“. Tím je alespoň dán základní rámec pro návaznost učiva jednotlivých ročníků ve vztahu k platným osnovám. Vzhledem k cílům předmětu a věku žáků je plánován dostatek lidových a umělých písní a elementární nauková látka. Některé

zařazené písně neodpovídaly svým rozsahem a intonační obtížností aktuální pěvecké úrovni třídy. Rozsáhlý výběr hudebních ukázek k poslechu hudby se jeví celkově jako maximalistický. V plánování se pouze sporadicky objevuje stanovení konkrétních cílů rozvoje hudebních schopností a dovedností žáků.

Z odborného hlediska se v organizaci výuky a v metodice hudebních činností pozitivně projevila odborná specializace jedné z učitelek na prvním stupni i pedagogická zkušenost další z nich. Učitel kvalifikovaný pro první stupeň a vyučující také v 8. a 9. ročníku nemá pro plánovaná témata z okruhu umělé hudby hlubší teoretické zázemí. Kladem je jeho praxe v žánru zábavné hudby. Kvalifikovaný učitel pro druhý stupeň s jinou aprobací má v hudební výchově dlouholetou praxi. Prokázal zejména schopnost dobrého pěveckého projevu s dovedností zaujmout žáky, vede také školní pěvecký kroužek. Většinou vyučujících chybí fundovanější metodická průprava pro vytváření základních návyků směřujících k efektivnější kultivaci pěveckého projevu žáků a dovednost účelněji organizovat hudební činnosti (rytmické, instrumentální, hudebně-pohybové i poslechové). Výrazným kladem naopak je, že všichni vyučující dobře zpívají a hrají na hudební nástroje. Jejich osobní příklad zpěvu a doprovodu na nástroje byl hlavním motivačním a výchovně stimulačním prvkem sledované hudební výchovy.

Skutečnost, že škola nemá odbornou pracovní hudební výchovy její úroveň zásadně neovlivnila. Prostředí světlých, většinou dostatečně prostorných tříd spolu s pozitivně laděnou atmosférou vzdělávání a výchovy vytvářely příznivé psychohygienické podmínky. Žáci účelně využívali nové učebnice, notové sešity převážně pouze k poznámkám. K dispozici měli kopie písní ze zpěvníků a dostatečný počet drobných rytmických nástrojů. Ve všech sledovaných hodinách učitelé dobře podpořili zpěv žáků (tím mj. i úroveň intonace) doprovodem na hudební nástroje, pravidelně využívali CD s poslechovými nahrávkami k učebnicím.

Ve sledované výuce dokázala většina vyučujících pouze částečně využít specifických metodických postupů pro rozvoj hudebních, zejména pěveckých (dechových, hlasových, intonačních) schopností a dovedností žáků. Také rytmické činnosti a doprovod zpěvu hrou na rytmické nástroje plnily požadovaný hudební záměr pouze dílčím způsobem. Při práci s hudebním materiálem se neobjevilo více potřebné tvořivosti v přístupech k jeho využití. Téměř vůbec nebylo zaznamenáno zdůvodněné hodnocení žáků, zpětná vazba s určením nedostatků se snahou o jejich nápravu (např. při zpěvu). Na druhé straně učitelé dokázali výchovně motivujícím výkladem, rozmanitými písněmi, do jisté míry také prezentovanými hudebními skladbami, žáky zaujmout a podnítit k hudebnímu prožitku. Účinné bylo propojení učiva o lidové písni se zážitkem z nedávného vystoupení předního moravského folklórního souboru. Ve vzájemné komunikaci žáků a učitelů nebyly zaznamenány žádné disfunkční jevy. Učitelé respektovali zájem a individualitu žáků. Ti se do činností zapojovali aktivně až spontánně (1. stupeň), zpívali s chutí, za doprovodu nástrojů i přiměřeně dobře intonovali.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově byly hodnoceny celkově jako průměrné.

Výtvarná výchova na prvním stupni školy

Pro onemocnění nekvalifikované učitelky vyučující převážný počet hodin na 2. stupni byly hospitace a celkové hodnocení zaměřeny na první stupeň školy.

Témata a techniky výtvarné výchovy zpracované učitelkami formou ročníkových plánů korespondují se stanovenými cíli předmětu pro první stupeň. Tomu odpovídá i jejich částečné prolínání s praktickými činnostmi. Celkově převládají spíše tradiční a vyzkoušené náměty. Pro přípravu využívaly učitelky vhodných metodických materiálů. Pro žáky měly připraveny potřebné pomůcky a materiály, také knižní ukázky pro úvodní motivační fázi hodin.

Učitelky vyučující předmět ve 3. – 5. ročníku prokázaly pedagogickou zkušenost a vcelku dobrou úroveň adaptace v oboru, který nebyl předmětem jejich studia, ve dvou případech ani pedagogické praxe. V průběhu výuky nebylo zaznamenáno užití základních odborných termínů týkajících se klasifikace barev, kontrastů atp. Ze shlédnutých prací žáků 1. třídy bylo patrné, že učitelka se specializací pro výtvarnou výchovu dokázala vést nejmladší žáky k výtvarně strukturovanému projevu.

Také pro výtvarnou výchovu nemá škola odbornou učebnu, hodiny probíhají v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Výhodou je, že jsou dostatečně světlé a většinou i prostorné, takže pro běžné pracovní a výtvarné postupy poskytují žákům vyhovující podmínky i z psychohygienického hlediska. Dvouhodinová dotace předmětu ve 4. a 5. ročníku dává žákům dostatečný prostor pro klidné dokončení práce a individuální tempo. Vzhledem k tématům měli žáci potřebné výtvarné a pracovní pomůcky a další materiály.

Ve zvolených tématech učitelky vhodně využily začátek podzimu s jeho charakteristickými barvami a činnostmi. Z výtvarných technik byly zařazeny frotáž a kresba doplněné o různé praktické činnosti (vystříhávání, lepení). Cíl hodin i pracovní postupy byly žákům vysvětleny srozumitelně, většinou i s dostatečnou a věku žáků odpovídající motivací. Podmínky pro výtvarnou rozmanitost však byly do jisté míry, zejména předloženým názorem hotové práce, dosti vymezeny. Někteří žáci přesto projeví svůj individuální přístup k tvarovému a barevnému řešení – v tom jim nebylo bráněno. Učitelky v průběhu celé vyučovací jednotky se žáky komunikovaly, dle potřeby jim poskytovaly radu nebo pomoc při manuálních pracovních úkonech. Pracovní klima tříd odpovídalo charakteru výtvarného úkolu. Žáci pracovali se zájmem, řada z nich prokázala i dobré pracovní návyky, zručnost i určitou výtvarnou osobitost. Až na jednu ze sledovaných hodin bylo, v duchu vzájemné tolerance, zařazeno závěrečné zhodnocení prací. Žáci uplatnili svůj názor na nejzdařilejší práce, projeví svůj rozvíjející se vkus. V tom byl i jeden z pozitivních momentů sledované výuky. Výtvarné práce žáků se podílejí na utváření estetiky prostředí školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledované výuce měly celkově dobrou úroveň.

Praktické činnosti, přírodověda na prvním stupni školy

Materiální příprava, volba úkolů a motivace činností vhodně navazovaly na tematický celek práce s papírem a kartonem. Žáci znali cíl práce, měli možnost pozorovat ukázky hotových výrobků. Pracovní postupy byly žákům vždy vhodně vysvětleny. Pomocí frontálního úvodu byli připraveni na samostatnou práci. Její výchovný smysl spočíval v přiměřených nárocích na zodpovědnost a tvůrčím plnění úkolů. Od žáků bylo vyžadováno respektování pravidel samostatné práce. Měli dostatek možností k vzájemné spolupráci a komunikaci o svých pracovních zážitcích. Práce byla zvládnuta efektivně i se závěrečným vyhodnocením výsledků a úklidem pomůcek. Činnosti žáků podporovaly rozvoj pozitivních mezilidských vztahů.

Učivo přírodovědy navazovalo na předchozí znalosti žáků, jejich zájmy, praktické zkušenosti. Z hlediska rozvoje znalostí a pamětných dovedností odpovídalo věku žáků a charakteru předmětu. Osobní vztah učitelů k probíranému učivu byl velmi dobrý. Využití přímého učení žáků novým poznatkům bez předchozího výkladu bylo využito jen v některých částech sledované výuky. Bylo navozováno zadáváním krátkodobých úkolů s konkrétním cílem. Jejich vyhodnocení tvořilo obvykle úvod k další plánované činnosti. Úroveň splnění zadaných úkolů byla často ověřována společným rozhovorem žáků s vyučujícími. V těchto částech hodin byl rozvoj vědomostí vhodně spojen také s rozvojem dovedností žáků pracovat s informacemi a komunikovat. Tyto formy činnostního učení vyvolávaly optimální vnitřní motivaci žáků, kteří dostali příležitost k sebeuplatnění a sebehodnocení. Zvládnutí samostatných úkolů aktivizovalo dostupné formy učení slovem, písmem, obrazem, činem, při kterém byly soustavně zapojeny potřebné smyslové činnosti žáků, zejména zrak, motorika

ruky, sluch, řeč. Pro efektivní zapamatování zpracovávaných informací bylo důležité, že zvolená informace byla zpracována souběžně několika způsoby a tím se časový kontakt žáka s informací prodloužil, bez přetěžování sluchu. Při samostatné práci rozvíjeli žáci svoje předpoklady k učení a současně se dozvídali potřebné vědomosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledované výuce byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání nad rámec běžné klasifikace jsou hodnoceny ve Výroční zprávě o činnosti školy. Vzhledem k termínu konání inspekce byly k dispozici výsledky zjišťované v předchozím školním roce. Nejčastěji jsou k hodnocení využívány výsledky vybraných žáků dosažené v četných soutěžích a olympiádách, kde se mohou srovnávat se žáky škol okresu, popřípadě i kraje. Účast žáků je vzhledem k velikosti školy vysoká a pravidelná často s velmi dobrými a výbornými výsledky. Např. v přehlídkách dětského sólového a komorního zpěvu „Jihočeský zvonek“ postupují žáci pravidelně do okresních a krajských kol. V předchozích dvou školních rocích získaly žákyně školy v sólovém zpěvu 2. a 3. místo, kvarteto a trio v okresním kole 3. místo a čestné uznání. Pěvecký kroužek školy vystupuje již tradičně na různých akcích ve škole (např. při vánočním vystoupení žáků školy a na akcích pro obec). Ve výtvarných soutěžích získala žákyně 4. třídy 2. místo v soutěži „Náš svět“ ve školním roce 2003/2004 a ve školním roce 2002/2003 získala žákyně 9. třídy 2. místo v okresním kole soutěže „Požární ochrana očima dětí“.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- ***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v povinných předmětech matematika, práce s počítačem, technické činnosti na druhém stupni školy a výtvarná výchova na prvním stupni školy byly hodnoceny celkově jako dobré.***
- ***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v povinném předmětu hudební výchova na prvním a druhém stupni byly hodnoceny celkově jako průměrné.***
- ***Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v povinných předmětech praktické činnosti a přírodověda na prvním stupni školy byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.***

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Třídni knihy pro školní rok 2004/2005
- Třídni výkazy pro školní rok 2004/2005
- Katalogové listy pro školní rok 2004/2005
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003, 2003/2004
- Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005
- Záznamy z pedagogických rad pro školní rok 2004/2005
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004.
- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj: 14 426/03-21, s účinností od 1.1.2003
- Zřizovací listina příspěvkové organizace čj: 5/2002 vydaná zastupitelstvem obce Chyšky 15. listopadu 2002
- *Plán práce ředitelky školy pro školní rok 2004/2005*

- Plán výchovného poradce pro školní rok 2004/2005
- Plán enviromentální výchovy pro školní rok 2004/2005
- Minimální preventivní program pro školní rok 2004/2005
- Vnitřní řád školy pro školní rok 2004/2005
- Tematické plány vyučujících pro školní rok 2004/2005
- Žádost ředitelky školy o udělení výjimky ze dne 3. 8. 2004 (délka přestávek)
- Učební plán Základní školy Chyšky, okres Písek pro školní rok 2004/2005
- Záznamy třídních učitelů pro jednání pedagogické rady pro školní rok 2004/2005
- Dopis MŠMT ČR čj:25 447/04-22 ze dne 3. 9. 2004-10-08 (délka přestávek)
- Doklady o Odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a dalším vzdělávání učitelů
- Zápis ředitelky školy ze dne 3. 6. 2004 o řešení problému šikany ve 4. ročníku

ZÁVĚR

- *Personální a materiálně-technické podmínky školy mají celkově dobrou úroveň. Umožňují zabezpečení výchovy a vzdělávání v souladu se vzdělávacím programem Základní škola, schváleným MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2, Úprav a doplňků schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22 a pokynů pro postupné rozšiřování výuky v 7., 8. a 9. ročníku, vydaných MŠMT ČR pod čj. 31172/2002-22 a čj. 21264/2004-22.*
- *Výsledky vzdělávání a výchovy a jeho průběh ve sledovaných předmětech odpovídaly přijatému vzdělávacímu programu Základní škola. Osnovy byly dodržovány. Průběh vzdělávacích a výchovných činností v jednotlivých hodinách byl hodnocen v rozmezí průměrné, dobré a velmi dobré úrovně. Učební plán školy vykazoval v době konání inspekce odchylky od závazných pravidel pro jeho sestavení. Ovlivnění výchovy a vzdělávání prostřednictvím školního řádu a preventivního působení školy proti šíření násilí, šikany a návykových látek vykazovalo formální nedostatky a dílčí nesoulad s metodickými pokyny MŠMT ČR čj: 28275/2000-22 a čj. 14514/2000-51. Dokumentace školy o průběhu výchovy a vzdělávání je zpracována v plném rozsahu. Umožňuje sledovat přípravu, výkon a výsledky výchovně vzdělávací činnosti školy ve vztahu k přijatému vzdělávacímu programu. Dílčí nedostatky byly zjištěny v katalogových listech a v rozvrhu hodin.*

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor   Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu   Mgr. Jana Dostálová

.....

Člen týmu

Mgr. Jindřich Bešťák

.....

PaedDr. Eva Klasová

.....

Kontrolní pracovníci: Ing. Josef Fousek, Zdena Smotlachová

Ve Strakonících dne 29. října.2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. 11. 20004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jana Korandová

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, ČŠI Smetanova 533, Strakonice 386 01. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Obecní úřad 398 53 Chyšky 27	16.11.2004	1083/04
Rada školy – předsedkyně Jana Vaverková Chyšky 398 53	16.11.2004	1085/04

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
16.11.2004	1086/04	Připomínky byly podány.